

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ¹⁾
za rok 2018**

Dział²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

.....**OBRONA NARODOWA**.....

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych³⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

x w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- x monitorowania realizacji celów i zadań,
- x samoceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- x procesu zarządzania ryzykiem,
- x audytu wewnętrznego,
- x kontroli wewnętrznych,
- x kontroli zewnętrznych,
- x innych źródeł informacji: oświadczeń cząstkowych osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie oraz dyrektorów komórek organizacyjnych i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi, wniosków z aktualizacji wewnętrznych regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Ministerstwa, wniosków z analizy korespondencji dotyczącej funkcjonowania działu, wniosków z analizy ankiet wypełnianych w czasie realizowanych szkoleń dotyczących kontroli zarządczej, wniosków z realizacji procesu planowania działalności na rok 2019.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 30.04.2019r.
(miejscowość)



.....
(podpis ministra)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Analiza źródeł zapewnienia dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w dziale administracji rządowej – obrona narodowa w 2018 r. wskazuje, że występowały problemy przede wszystkim w obszarach:

- skuteczności i efektywności działania:

Osiągnięto poprawę skuteczności działania w stosunku do roku 2017 – zrealizowano na zakładanym poziomie 7 z 11 celów strategicznych wyznaczonych w Planie działalności Ministra Obrony Narodowej na 2018 r. Zasadnicze problemy w realizacji celów i zadań odnotowano w obszarze pozyskiwania sprzętu wojskowego, rozwoju zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych oraz działalności dydaktycznej i badawczej uczelni realizowanej na potrzeby wojska.

Zidentyfikowano obniżoną skuteczność „planowania przez cele” związaną z ograniczonym stosowaniem podejścia projektowego oraz praktyką przedkładania do podpisu projektów odrębnych decyzji Ministra w sprawach, które mogły być realizowane zgodnie z kompetencjami na podstawie działań zdefiniowanych w procesie planowania działalności.

- zarządzania ryzykiem:

Występowały ograniczenia w zarządzaniu ryzykiem. Mimo realizacji poszczególnych etapów zarządzania ryzykiem (identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko), w niektórych przypadkach definiowano szablonowe działania minimalizujące ryzyka, które nie zapewniały osiągnięcia wyznaczonych celów. Zaplanowane w rejestrach ryzyka działania nie były, w niektórych komórkach i jednostkach organizacyjnych, poddawane ocenie w toku działalności pod względem skuteczności i efektywności, co w efekcie nie wymuszało wdrażania mechanizmów korygujących w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla osiągnięcia celów.

- wiarygodności sprawozdań:

Wystąpiły przypadki raportowania o wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej mimo stwierdzonych zastrzeżeń do jej funkcjonowania w niektórych jednostkach i komórkach organizacyjnych na podstawie wielu źródeł zapewnienia. W rezultacie, te komórki i jednostki organizacyjne, nie dostrzegając problemów funkcjonowania kontroli zarządczej, nie podejmowały działań usprawniających, co w konsekwencji doprowadziło do obniżenia skuteczności w realizacji celów i zadań.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

- 1) Reorganizacja Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
- 2) Analiza procesu realizacji współpracy międzynarodowej w Ministerstwie i resorcie oraz zaprojektowanie rozwiązań zapewniających skuteczność i efektywność procesu z uwzględnieniem kryterium celowości¹.
- 3) Przegląd celów i mierników do zadań, podzadań i działań budżetu zadaniowego dla funkcji 11 – „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic” pod względem ich aktualności.
- 4) Analiza procesu wydawania poświadczeń bezpieczeństwa i wypracowanie rozwiązań zwiększających jego sprawność.
- 5) Wydanie wytycznych do przygotowania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej.
- 6) Zebranie doświadczeń z procesu opracowywania, uzgadniania, wydawania i ogłaszania aktów normatywnych oraz innych dokumentów w resorcie² i wypracowanie propozycji doskonalenia procesu.

¹ wynikającego z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

² określonego decyzją nr 5/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie opracowywania, uzgadniania, wydawania i ogłaszania aktów normatywnych oraz innych dokumentów w resorcie obrony narodowej

- 7) Poprawa komunikacji w zakresie monitorowania systemu kontroli zarządczej w ramach realizacji planowania działalności, audytu wewnętrznego oraz kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.
- 8) Przeprowadzenie szkoleń z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w dziale i Ministerstwie.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- 1) Przygotowano nowelizację zasadniczych ustaw regulujących funkcjonowanie działu:
 - a) **Ustawa z dn. 04.10.2018r. o zmianie ustawy o urzędzie Ministra ON oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP.** Celem projektowanych rozwiązań było uproszczenie systemu kierowania i dowodzenia SZ RP oraz eliminacja dotychczasowego dysfunkcjonalnego systemu przez konsolidację funkcji planowania, przygotowania, użycia i zabezpieczenia SZ RP, a także stworzenie warunków i struktur organizacyjnych czasu pokoju maksymalnie zbliżonych do czasu wojny. Projektowane rozwiązania doprecyzowują relacje między Szefem SG WP, a Dowódcą Generalnym RSZ i Dowódcą Operacyjnym RSZ.
 - b) **Ustawa z dn. 09.11.2018 r. o zmianie ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu SZ RP.** Nowelizacja wynika z konieczności dostosowania narodowego cyklu i okresu planistycznego do potrzeb wynikających z sojuszniczych zobowiązań RP oraz konieczności długookresowych inwestycji i płynnej realizacji pozyskiwania technologii obronnych oraz zaawansowanego technologicznie sprzętu wojskowego w ramach procesu modernizacji technicznej sił zbrojnych. Umożliwia rozszerzenie przez Radę Ministrów okresu planistycznego do 15 lat, przy określaniu szczegółowych kierunków przebudowy i modernizacji technicznej SZ RP.
 - c) **Ustawa z dn. 08.02.2018 r. o zmianie ustawy o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium RP oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium.** Celem ustawy jest utworzenie regulacji prawnych umożliwiających wyekwipowanie żołnierzy zawodowych wojsk obcych w broń i amunicję znajdującą się na wyposażeniu SZ RP.
 - d) **Ustawa z dn. 10.05.2018 r. o zmianie ustawy o znakach SZ RP.** Ustawa wprowadziła znak orła Wojsk Obrony Terytorialnej (tarcza amazonek ze złotym znakiem Polski Walczącej). Wykorzystanie w projektowanym wizerunku orła i flagi znaku Polski Walczącej podkreśla fakt, że obrona Ojczyzny jest sprawą i obowiązkiem wszystkich obywateli RP.
- 2) Wprowadzono zmiany struktur organizacyjnych komórek organizacyjnych urzędu Ministra Obrony Narodowej i ich dokumentów kompetencyjnych. Stosownie do przepisów ustawy o Radzie Ministrów – wprowadzono nowe nazwy komórek wewnętrznych dla departamentów, biur i Centrum Operacyjnego Ministra Obrony Narodowej – wydziały (dotychczasowe oddziały i zespoły), a także zastąpiono szczegółowe zakresy działania komórek organizacyjnych wewnętrznymi regulaminami organizacyjnymi komórek organizacyjnych. Prace nad wewnętrznymi regulaminami organizacyjnymi komórek organizacyjnych ukierunkowane były na zwiększenie efektywności Ministerstwa Obrony Narodowej przede wszystkim poprzez przegląd i aktualizację zadań każdej komórki organizacyjnej wynikających z regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Obrony Narodowej oraz analizę racjonalności wykorzystania posiadanych zasobów.
- 3) Opracowano projekt metodyki zarządzania ryzykiem dla zapewnienia osiągnięcia celów wyznaczonych w Planie działalności Ministra Obrony Narodowej dla działu administracji rządowej obrona narodowa.
- 4) Przeprowadzono szkolenia z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w dziale i Ministerstwie, w tym: warsztaty metodyczne z zakresu interpretacji i stosowania procedur planowania i rozliczania działalności według standardów kontroli zarządczej, kurs doskonalący z zakresu kontroli zarządczej, warsztaty metodyczne z zakresu stosowania procedur kontroli zarządczej.
- 5) W ramach konsolidacji zadań z zakresu pozyskiwania sprzętu wojskowego, powołano Pełnomocnika Ministra Obrony Narodowej do spraw utworzenia Agencji Uzbrojenia.

2. Pozostałe działania:

- 1) Opracowano i wdrożono dokument doktrynalny DD-3.40 – „Wojska Obrony Terytorialnej w operacji”.
- 2) Wprowadzono w Żandarmerii Wojskowej „Zasady przeciwdziałania zjawiskom noszącym znamiona mobbingu, molestowania lub dyskryminacji oraz postępowania w przypadku ich zgłoszenia”.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplansowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.